

**Handläggare**  
Madelen Lyckedal  
Telefon: 08-508 08 516

**Till**  
Kungsholmen stadsdelsnämnd  
2018-02-01

## **Bistånd till illegala invandrare, motion (2017:48)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr: 106-1265/2017) gällande motion av Per Ossmer och Martin Westmont, Sverigedemokraterna.

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Maria M Laxvik  
stadsdelsdirektör

Helena Åhman  
avdelningschef

### **Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Motion om bistånd till illegala invandrare* av Per Ossmer och Martin Westmont (SD) till Kungsholmens stadsdelsnämnd. Per Ossmer och Martin Westmont yrkar i motionen att kommunfullmäktige tillkännager att Stockholms kommun inte ska betala försörjningsstöd till personer som uppehåller sig illegalt i kommunen.

I Stockholms stad riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd beskrivs hur stadsdelarna ska arbeta. Riktlinjerna utgör komplement till gällande lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för alla som vistas i kommunen och kan enligt 4.2 § socialtjänstlagen ge bistånd att undanröja akut nöd.

## Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Motion om bistånd till illegala invandrare (2017:48)* av Per Ossmer och Martin Westmont (SD) till stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Bromma och Hägersten-Liljeholmen och samt till socialnämnden och stadsledningskontoret. Remisstiden sträcker sig till 16 februari 2018

## Ärendet

Sverigedemokraterna Per Ossmer och Martin Westmont ger i motionen argument till varför de inte anser att Stockholms stad bör bevilja försörjningsstöd till personer som saknar tillstånd att vistas i Sverige. I motionen anför de att Migrationsverket beräknar att mer än 50 000 personer under kommande år kommer att hålla sig gömda i Sverige. Det rör sig enligt motionen om personer som tagit sig in i landet otillåtet eller som har fått avslag på sina asylansökningar och försöker undgå avvisning.

Motionärerna hänvisar även till den dom som kom i juni 2017 från Högsta förvaltningsdomstolen (mål nr. 1527-1529-16) i vilken domstolen kommer fram till att kommuner inte är skyldiga att utge bistånd enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen till personer som håller sig undan ett avvisningsbeslut. Motionärerna anför att om en kommun finansierar uppehållet för dem som fått avslag på asylansökan skapar detta en motstridighet mot andan i lagstiftningen och mot Migrationsverkets arbetssätt och åligganden. På sikt är handlandet ohållbart, skriver de, då det kan bidra till ett parallellsamhälle för tiotusentals personer där svartarbete, brottslighet och social nöd dominerar. Slutsatsen som dras är att de som fått avslag på asylansökan eller annars uppehåller sig utan tillstånd, ska lämna landet. På grund av detta yrkas att Stockholms stad inte ska betala försörjningsstöd till personer som saknar tillstånd att vistas i kommunen.

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen. Ärendet är behandlat i pensionärsrådet 2018-01-25, i rådet för funktionshinderfrågor 2018-01-25 samt i förvaltningsgruppen 2018-01-29. Synpunkter framgår av protokollen.

## Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunfullmäktige i Stockholms stad har beslutat om riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd i Stockholms stad. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i staden när det gäller utredning, bedömning och

tillgång till de insatser som ska erbjudas från socialtjänstens sida. Stadens riktlinjer utgör komplement till gällande lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd. De nuvarande riktlinjerna (dnr 3.1.1-596/2015) har antagits av Kommunfullmäktige i oktober 2017. De tidigare gällande riktlinjerna antogs i Kommunfullmäktige i maj 2014 (dnr 3.1-4/2013).

Personer som vistats olagligt i landet kan inte beviljas bistånd enligt 4.1 § socialtjänstlagen, detta framgår av domen i Högsta förvaltningsdomstolen som motionen hänvisar till. Dock har socialtjänsten det yttersta ansvaret för alla som vistas i kommunen och kan enligt 4.2 § socialtjänstlagen ge bistånd utöver vad som följer av 4.1 § om det finns skäl för det. Kommuner har möjlighet att bevilja bistånd för att undanröja akut nöd, detta kan då göras enligt 4.2 § socialtjänstlagen. Akut bistånd kan t.ex. omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi.

Genomgående i de nya riktlinjerna framkommer ett starkt barnrättsperspektiv och barn till papperslösa uppmärksammas i högre grad än i de föregående riktlinjerna. I hushåll där det finns barn och ungdomar ska deras situation alltid uppmärksammas och när beslut rör barn ska särskilt beaktas vad hänsyn till barnets bästa kräver. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn, i synnerhet barn som tillhör utsatta grupper. I riktlinjerna framkommer att barn ska, i de fall det bedöms lämpligt utifrån barnkonsekvensanalysen, kunna beviljas bistånd till en skälig levnadsnivå. Utifrån principen om barnets bästa kan det innebära att barn beviljas bistånd medan deras föräldrar enbart kan beviljas nödhjälp.

I riktlinjerna beskrivs hur socialtjänsten ska arbeta med papperslösa familjer som beviljas bistånd. En plan ska upprättas som inrymmer krav på vilka åtgärder som ska uppfyllas för att bistånd ska kunna utgå, socialtjänstens uppdrag blir även att motivera till kontakt med exempelvis Migrationsverket och hälso-och sjukvården. Eftersom det är oklart hur stor gruppen av papperslösa som vänder till socialtjänsten i Stockholm kommer att bli, ska utvecklingen noggrant följas.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet godkänns som svar på remissen

## **Bilagor**

Motion (2017:48) om bistånd till illegala invandrare